УДК 636.4

ПРОПОЗИЦІЇ ІНСТИТУТУ – ТОВАРОВИРОБНИКАМ СВИНИНИ

Волощук В.М., доктор сільськогосподарських наук
Сагло О.Ф., кандидат біологічних наук
Інститут свинарства і агропромислового виробництва НААН
36013, м. Полтава, вул.. Шведська Могила, 1
pigbreeding@ukr.net

Незважаючи на наявність в Україні нових високопродуктивних генотипів свиней, на жаль, в більшості як товарних, так і племінних господарств громадського сектору їх потенційні можливості використовуються незадовільно.

Однією з основних причин такого стану є недостатнє використання новітніх здобутків вітчизняної галузевої науки, зокрема єдиного в країні спеціалізованого наукового закладу – Інституту свинарства і агропромислового виробництва Національної академії аграрних наук України.

За роки своєї діяльності (з 1930 року) інститут виріс у великий науковий заклад, який займається розробкою проблем теорії і практики ведення свинарства, підготовкою наукових кадрів і підвищенням кваліфікації фахівців галузі.

Маючи сучасну лабораторно-експериментальну базу, стабільні висококваліфіковані наукові кадри, він успішно вирішує складні науково-технічні і прикладні галузеві проблеми.

Протягом багатьох років інститут ціленаправлено працює над вдосконаленням існуючих і створенням нових генотипів свиней та їх впровадженням у широку виробничу практику (фото 1-5) .

Ще в 1940 році шляхом вдосконалення місцевих генотипів свиней була виведена і апробована миргородська порода свиней, яка стала однією з районованих в Україні. В той період вона відрізнялась хорошими сальними і високими материнськими якостями.

Пройшли десятиріччя напруженої селекційної роботи і в 1992 році Мінсільгоспродом України затверджується нова полтавська м'ясна порода, яка характеризується високими репродуктивними і відгодівельними якостями.

У цьому ж році затверджується українська м'ясна порода свиней, в складі якої три типи: центральний полтавський, харківський і асканійський. Рекомендується до використання як батьківська форма в породно-лінійній гібридизації по зонах країни. Виділяється також відповідними репродуктивними і відгодівельними якостями.

Створена на семипородній основі і в 2007 році затверджена ще одна вітчизняна червона білопояса порода, кнури якої при поєднанні з матками планових порід забезпечують ефект гетерозису в межах 5-15 відсотків.

Створено також три внутрішньопородних типи свиней у великій білій породі: УВБ-1 (1985 р.) з високими репродуктивними якостями; УВБ-2 (1994 р.) з поліпшеними відгодівельними якостями; заводський материнський тип «Дніпровський» (1999 р.).

У результаті доцільного рішення щодо створення в інституті спеціалізованого відділу технологічного напрямку, стало можливим практикувати договірні роботи з технологічного проектування і розробки бізнес-планування по виробництву свинини на свинокомплексах і фермах різної потужності.

Фото 1.
Свиноматка миргородської породи свиней з приплодом. (Виведена та апробована в 1940 р. під методичним керівництвом професора О.П.Бондаренка та відомого вченого М.І.Матійця). Материнська порода сального напрямку продуктивності.

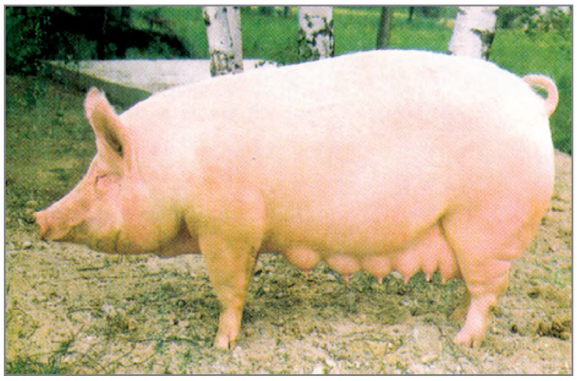

Фото 2.
Свиноматка внутрішньопородного типу свиней у великій білій породі з високими репродуктивними якостями. Створена під методичним керівництвом члена-кореспондента НААН, доктора с.-г. наук, професора М.Д.Березовського (1985 р.).

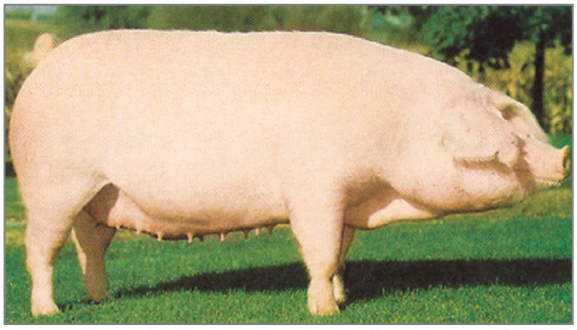

Фото 3.
Свиноматка української м'ясної породи. Створена на багатопородній основі (1993 р.) під методичним керівництвом доктора с.-г. наук Б.В.Баньковського. В складі породи три типи: центральний полтавський, харківський та асканійський. Рекомендована до використання як батьківська форма в породно-лінійній гібридизації по зонах країни.

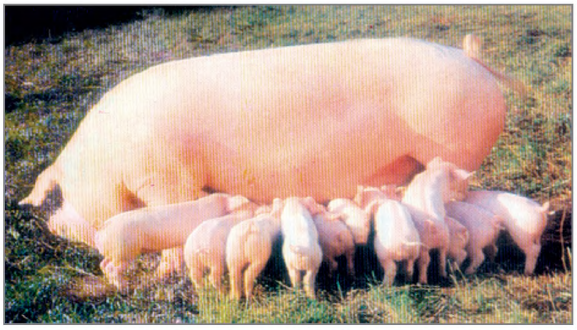

Фото 4.
Свиноматка полтавської м'ясної породи. Створена на п'ятипородній основі під методичним керівництвом доктора с.-г. наук Б.В.Баньковського (затверджена в 1993 р.). Відзначається високими репродуктивними та відгодівельними якостями.

Фото 5.
Свиноматка червоної білопоясої породи. Створена на семипородній основі під керівництвом академіка НААН і РАН, доктора с.-г. наук, професора В.П.Рибалка (затверджена в 2007 р.). Кнури цієї породи при поєднанні з матками інших планових порід забезпечують ефект гетерозису в межах 5-15 відсотків за окремими ознаками продуктивності.

СВИНОКОМПЛЕКСИ.
Головний технолог проектів – доктор с.-г. наук, професор, член-кореспондент НААН В.М. Волощук

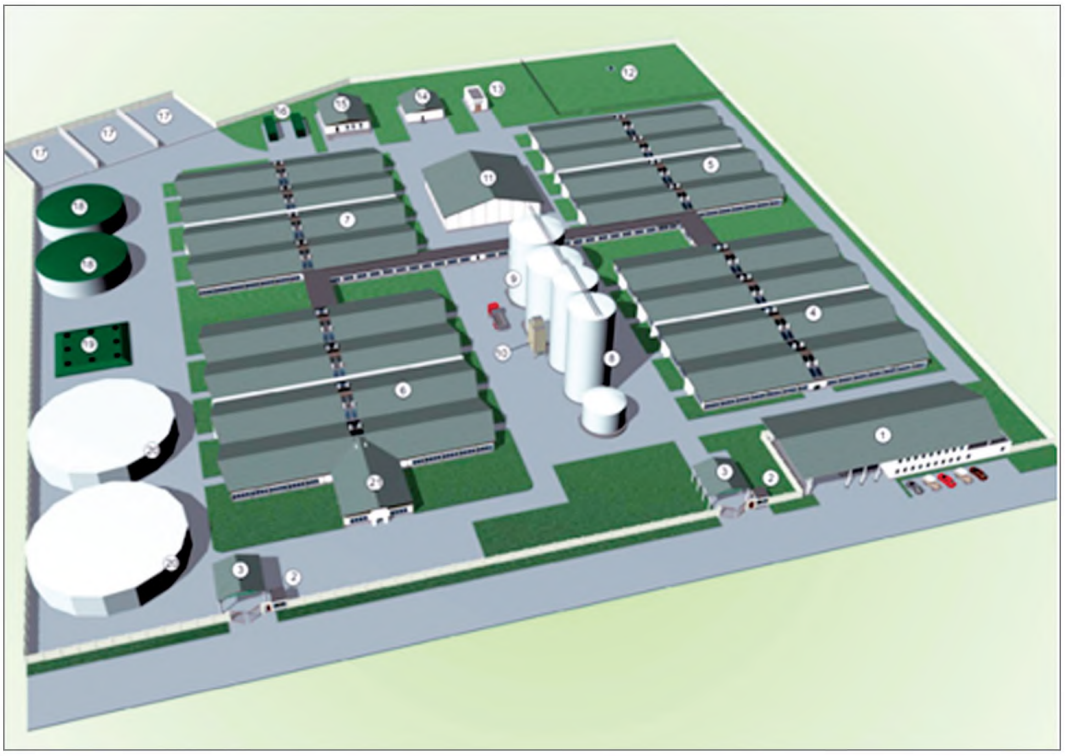

Фото 6. *Свинокомплекс замкнутого циклу виробництва потужністю 24 тис. гол. Забезпечує одержання високоякісної свинини низької собівартості*

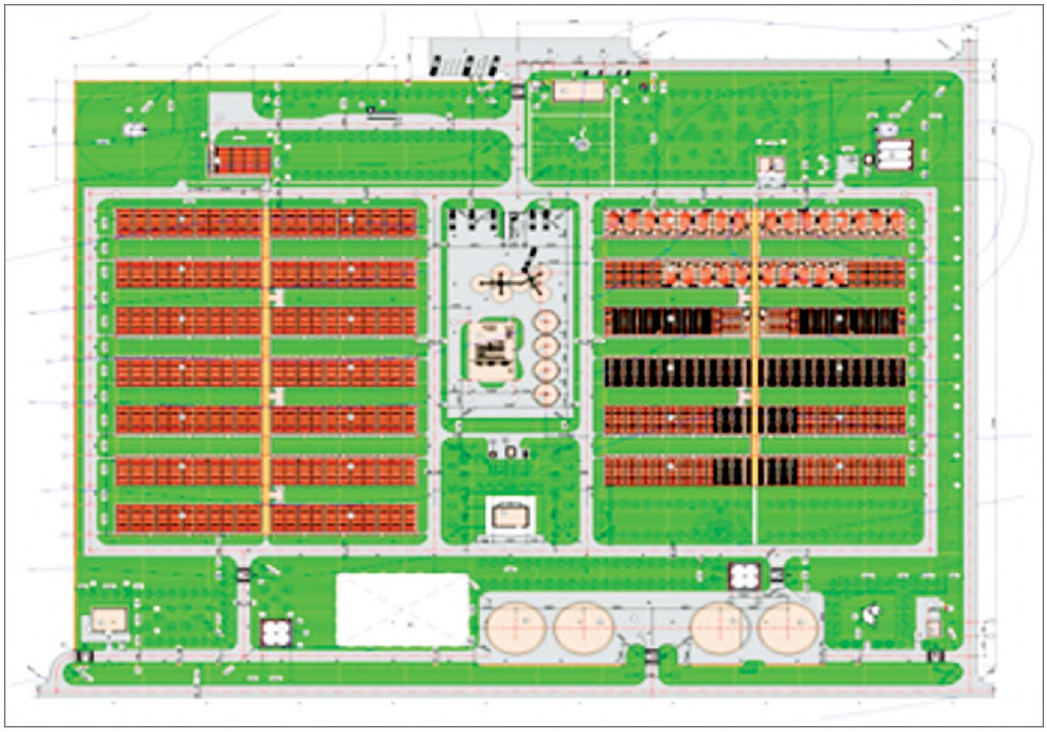

Фото 7. *Схема розміщення виробничих та допоміжних будівель та споруд комплексу на 60 тисяч голів свиней. Дає можливість одержувати конкурентоздатну свинарську продукцію*

Так, обґрунтовано й розроблено принципи до впровадження реконструкції свиноферм на 20-100, 300, 600, 1200 свиноматок, які пропонуються для використання в малих, середніх і великих господарствах України. Розроблені технології і технологічні рішення впроваджені у понад 40 проектах виробництва свинини у 10 областях різних регіонів України (Одеська, Херсонська, Вінницька, Волинська, Чернігівська, Київська, Черкаська, Хмельницька, Полтавська, Сумська, фото 6-7).

В активі інституту є безумовно ряд інших актуальних розробок відносно раціональної годівлі різних вікових і виробничих груп тварин, рецептів комбікормів і преміксів, вдалі рішення по організації та функціонуванню пунктів штучного осіменіння свиней, вдосконаленню відтворювального процесу на свинофермах і комплексах та ін.

Інститут пропонує також:

- складання перспективних планів селекційно-племінної роботи з науковим супроводом (на 5 років);
- оцінку тварин за допомогою сучасних приладів;
- комп'ютеризацію селекційного процесу;
- розробку та науковий супровід програм гібридизації;
- генетичний контроль походження тварин;
- ДНК-діагностику інфекційних захворювань тварин;
- уточнення норм і розробку раціональної годівлі свиней різних статево-вікових груп;
- розробку та вдосконалення прогресивних технологій виробництва свинини з використанням комп'ютерної техніки та сучасних економічних і організаційних методів ведення галузі;
- розробку об'ємно-планувальних та технологічних рішень при переведенні свинарства на потокову систему виробництва;
- розробку бізнес-проектів та техніко-економічний прогноз окупності виробництва свинарської продукції;
- науково-методичний супровід при будівництві та реконструкції тваринницьких приміщень;
- навчання фахівців з організації відтворення поголів'я свиней;
- проведення повного зоотехнічного аналізу кормів;
- експрес-оцінку якості та визначення хімічного складу м'яса свиней;
- розробку сучасних технологічних методів ведення рослинницької галузі та багато інших питань з проблем вдосконалення та підвищення економічної ефективності ведення галузі свинарства.

Науковці інституту надають відповідні методичні консультації з питань селекції, відтворення стада, годівлі та утримання тварин, методично-консультативну допомогу з проблем ветмедицини і ведення рослинницької галузі, а також при організації і проведенні науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів, днів поля та ін.

Всіх зацікавлених в ефективному веденні галузі свинарства щиро запрошуємо до співпраці.